

***RAPORTUL DE ACTIVITATE
al Primarului oraşului Ialoveni
pentru anul de mandat 2023***

*Oraşul Ialoveni,
februarie, 2024*

Dragi Ialoveneni de pretutindenii,

Aduc la cunoștință tuturor activitatea mea în calitate de Primar pentru anul de mandat 2023. Confirm cu sinceritate că perioada supusă raportării a fost suficient de tensionată, cu diverse viziuni, cu multe provocări, contradicții, dar și cu realizări frumoase. Am reușit cu echipa Primăriei a avansa la capitolul investiții, transparență, prestării mai calitative a serviciilor locale.

În contextul acceptării Consiliului European a negocierilor privind aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, pe fonul unor situații destul de complicate din Moldova, în condițiile unui război la hotar cu țara noastră și declarării stării situației excepționale pe teritoriul țării, am continuat investițiile în revitalizarea urbană, s-a mers înainte cu reabilitări de străzi, trotuare, cu lucrări de modernizare a sistemului de apeduct și canalizare, cu lucrări de renovare și îmbunătățire a activității grădinițelor de copii, cu proiecte de energie regenerabilă, iluminat stradal, amenajare a teritoriului, etc. S-a investit în dezvoltarea politicilor locale, s-au dezvoltat parteneriate foarte importante la nivel național și internațional, s-au stabilit noi acorduri de colaborare în diverse domenii, fapt ce a servit un imbold pentru noi performanțe.

În această perioadă am reușit să susținem refugiații din Ucraina, totodată să câștigăm multe concursuri de proiecte, care au deschis noi posibilități pentru oraș, au adus noi beneficii și milioane de lei suplimentar în bugetul local.

Am avut oportunitate de mai multe inițiative, în unele am beneficiat de suportul membrilor consiliului local, iar pentru altele – mai este necesar de consens, eforturi și argumente suplimentare pentru a forma o viziune comună. În special, mulțumesc tuturor consilierilor locali care au fost constructivi și au susținut deciziile așteptate de Ialoveneni.

Urmează în continuare să realizăm multe proiecte de dezvoltare a orașului, să îmbunătățim serviciile locale și desigur să reușim împreună multe planuri ambițioase! Vă mulțumesc tuturor pentru încredere și să ne ajute Bunul Dumnezeu în toate bune!

Sergiu ARMAȘU,
Primarul orașului Ialoveni

22 februarie, 2024

CUPRINS:

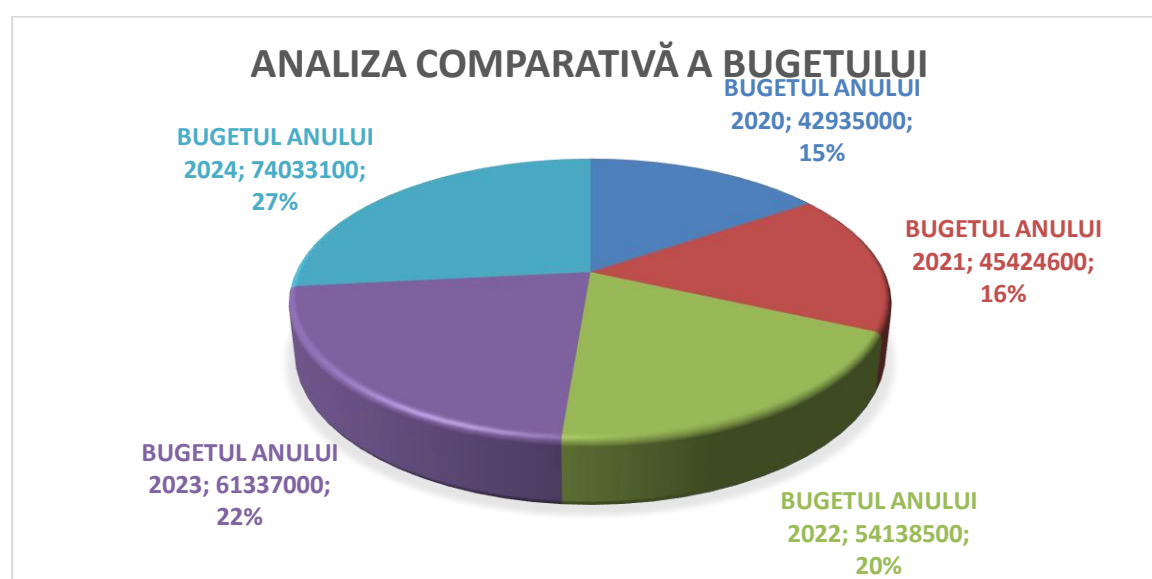
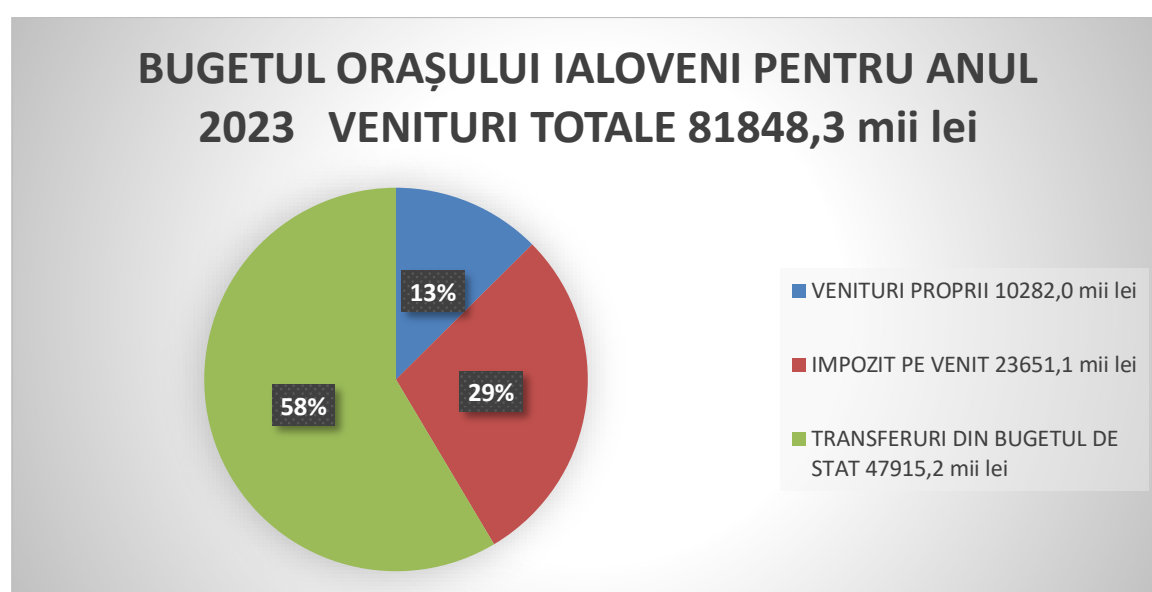
REZUMAT AL ACTIVITĂȚII	2
1. Bugetul oraşului Ialoveni, impozite şi taxe locale.	
1.1. Gestionarea finanţelor publice.....	4 – 5
1.2. Colectarea impozitelor şi taxelor locale.....	5 – 6
2. Prestarea serviciilor către cetăţeni	
2.1. Infrastructura rutieră.....	6 – 8
2.2. Sistem apă, canalizare.....	8
2.3. Iluminat public stradal.....	9 – 10
2.4. Transportul public.....	10
2.5. Centrul de Informare şi Servicii pentru Cetăţeni în cadrul Primăriei oraşului Ialoveni.....	10 – 13
3. Amenajarea teritoriului	
3.1. Spaţii de agrement, terenuri de joacă pentru copii şi de sport.....	14 – 16
3.2. Protecţia mediului.....	16
4. Colaborarea cu organul deliberativ – Consiliul Orăşenesc	16 – 17
5. Interacţiunea Primar – cetăţeni, asigurarea transparenţei decizionale	17
6. Colaborare cu partenerii de dezvoltare, atragerea investiţiilor	17 – 22

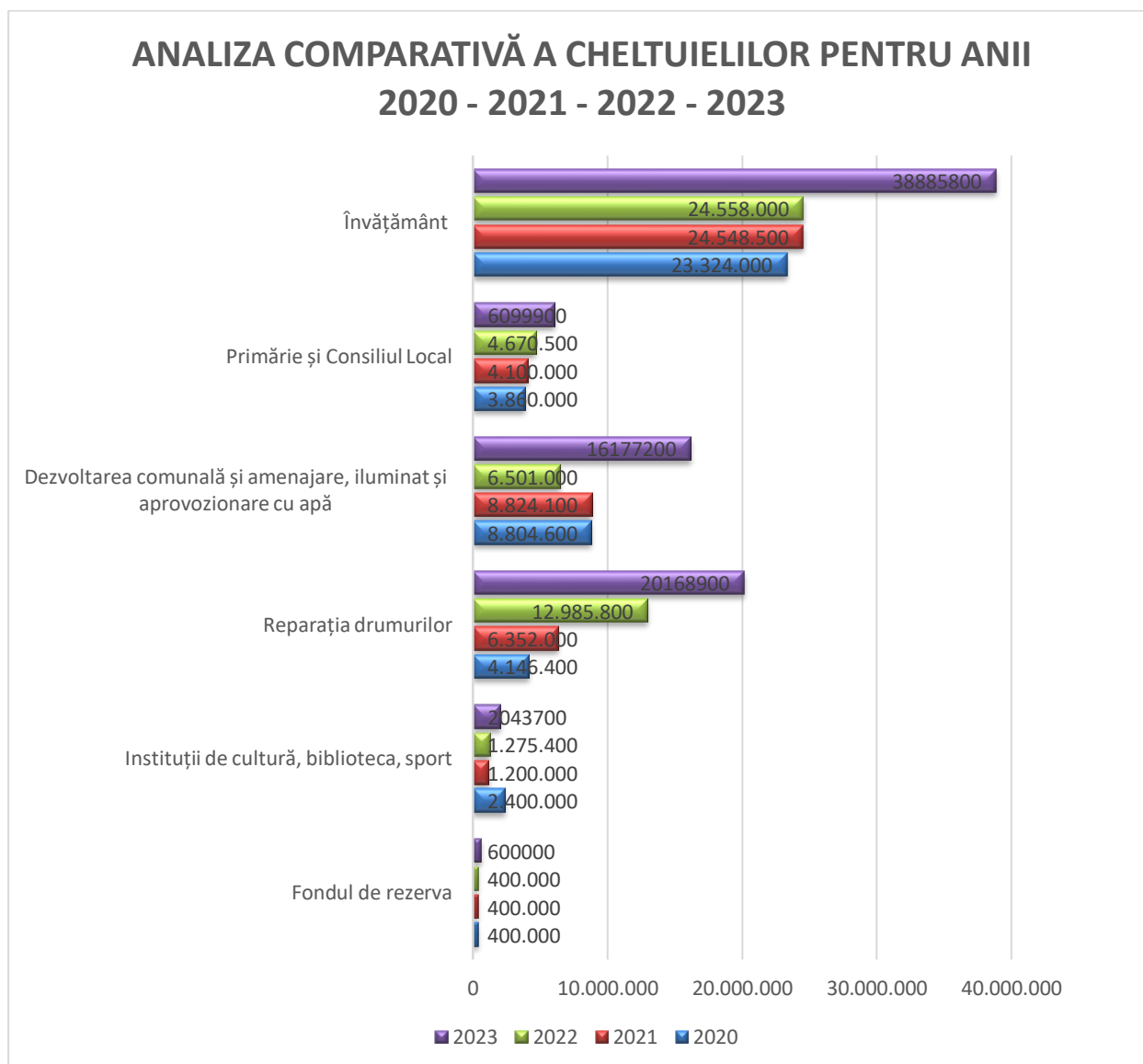
I. Bugetul orașului Ialoveni, impozite și taxe locale,

1.1. Gestionarea finanțelor publice

Bugetul orașului Ialoveni pentru anul 2023 a fost aprobat prin Decizia nr. 05/03 din 09.12.2022 Cu privire la aprobarea bugetului orașului Ialoveni pentru anul 2023 în prima lectură și Decizia Consiliului orașenesc Ialoveni nr. 05/14 din 09.12.2022 „Cu privire la aprobarea bugetului orașenesc Ialoveni pentru anul 2023 în a doua lectură”, la capitolul venituri în sumă de **61337,0 mii lei**, la cheltuieli **61337,0 mii lei**. Fondul de rezervă 600 mii lei.

La situația din **31 decembrie 2023**, veniturile au constituit sumă de **81848,3 mii lei** și la cheltuieli **84182,9 mii lei**.

1.2 Colectarea impozitelor şi taxelor locale (SCITL)

Serviciul de colectare a impozitelor şi taxelor locale din cadru Primăriei este un organ cu atribuţii de administrare fiscală, funcţiile cărora sunt exercitate prin intermediu percepitorilor fiscali, în baza Regulamentului privind SCITL, anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 998 din 2003 privind activitatea serviciului de colectarea impozitelor şi taxelor locale din cadrul primăriei.

A fost implementat SIA (Sistemul Informaţional Automatizat) Stingerea Obligaţiilor Fiscale prin intermediu SCITL (Sistemul de Colectare a Impozitelor şi Taxelor Locale).

În SIA SCITL au fost introduse 2772 (persoane fizice) de conturi cu suprafeţele de terenuri deţinute din Registre. Cu aceste conturi se lucrează individual, la începutul fiecărui an de gestiune şi se dau în calcul. În anul 2023 aceste conturi (persoane fizice) au fost revizuite pentru a fi date în calcul corect şi au fost distribuite AVIZE a impozitului funciar pentru bunurile neevaluate ale persoanelor fizice.

Pentru anul fiscal 2023 au fost distribuite AVIZE de plată a impozitului pe bunurile imobiliare evaluate (19348 obiecte) a persoanelor fizice. Avizele au fost remise către contribuabili în termenul stabilit de legislație.

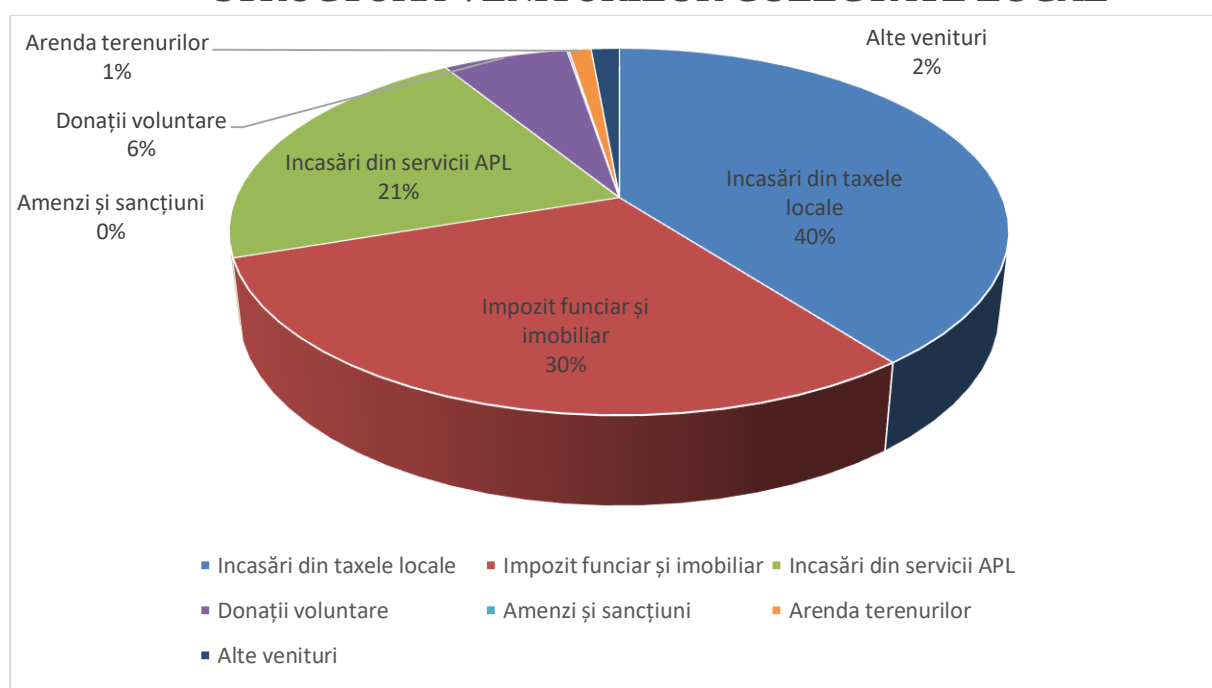
Contribuabilii cu datorii au fost suplimentar informați de restanțele lor prin telefon, rețele de socializare sau prin scrisori simple și recomandate, totodată au fost depistate mai multe bunuri imobile neevaluate și introduse în calcul.

S-au efectuat corectări prin operațiuni manuale din SIA Cadastru, consultări cu cetățenii în problemele percepției fiscale a impozitului pe bunurile imobile, au fost examinate toate petițiile cetățenilor în domeniu percepției fiscale.

În perioada anului 2023 au fost eliberate și înregistrate 1300 adeverințe, fiecare solicitant a fost verificat în parte cu achitarea impozitului pe bunurile imobiliare. Perceptorii fiscali au participat la seminare, inclusiv online în cadrul Direcției Deservire Fiscală Ialoveni, CALM, Programul Comunitatea Mea și în cadrul primăriei.

Impozitul pe bunurile imobile evaluate și impozitul funciar pe bunurile neevaluate, în anul 2023, constituie 1900000 lei.

STRUCTURA VENITURILOR COLECTATE LOCAL

II. Prestarea serviciilor către cetățeni

2.1. Infrastructura rutieră

În anul 2023 au fost preconizate cheltuieli pentru reparația a 16 străzi în valoare de 10 057 000,6 lei, efectuate lucrări pe următoarele drumuri locale:

Nr.	Denumirea străzilor	Lungimea	Fondația
1	Str. Chilia	825 m	Asfalt
2	Str. Petru Rareș	293 m	Asfalt
3	Str. Iurii Gagarin	322 m	Asfalt
4	Str. Plugarilor	167 m	Asfalt
5	Str. Veniamin Zarzăre	306 m	Beton
6	Str. Victoria	95 m	Beton
7	Str. Ion Soltîs	116 m	Asfalt
8	Str. Mihai Viteazul	423 m	Asfalt
9	Str. Petru Movilă	64 m	Asfalt
10	Str. Daniel Sihastru	239 m	Asfalt
11	Str. Toma Ciorbă	240 m	Asfalt
12	Str. Spicului	324 m	Asfalt
13	Str. Miorița	175 m	Asfalt
14	Str. Valeriu Cupcea	83 m	Asfalt
15	Str. Nistrului	307 m	Asfalt
16	Str. Boris Glavan	42 m	Asfalt
Total		4021 m	

Concomitent, în parteneriat cu locuitorii oraşului au fost efectuate lucrări de reabilitare a 2 străzi:

Nr.	Denumirea străzilor	Lungimea	Fondația
1	Str. Brăila	270 m	Pavaj
2	Str. Poienița	101 m	Asfalt
Total		371 m	

Astfel, în anul 2023, în total, sau reabilitat 4 km 392 m de drumuri locale.

Trotuare

În aceeași perioadă au fost construite **trotuare** în mai multe sectoare. În cadrul programului „Diaspora Acasă Reușește DAR 1+3 s-a realizat:

- Trotuar, str. Prieteniei, acces către grădinița de copii „Andrieș”;
- Trotuar, str. Ștefan cel Mare și str. 27 August - cu instalarea pavajului pentru accesul sigur al copiilor și părinților către instituția publică Grădinița de copii nr. 3 „Lăstărel”, inclusiv pavaj tactil.

Totodată, în urma colaborării primăriei cu cetățeni din strada Veniamin Zarzăre a fost construit **114 m.** de trotuar, sectorul BTA -16.

Mai multe treceri de pietoni au fost modernizate, supraînălțate și amenajare astfel încât acestea să devină mai vizibile și mai sigure. Cu regularitate s-a aplicat marcajul rutier și amplasat indicatoare de circulație .

În colaborare cu Întreprinderea de Stat „Administrația de Stat al Drumurilor” pe parcursul anului 2023 s-au instalat 2 obiective semaforice.

Primul semafor a fost instalat în luna mai 2023, la trecerile de pietoni din str. Ștefan cel Mare - Școala de arte, Biblioteca publică „Petre Ștefănuță”.

Al doilea semafor – inteligent, a fost instalat în noiembrie 2023, str. Alexandru cel Bun, Școala primară „Ion Creangă”.

Decizia de a monta obiectivele de semafor a fost luată pentru a spori securitatea participanților în trafic, reducerea ambuteiajelor și fluidizarea circulației rutiere.

Un alt semafor urmează să fie instalat la trecerea de pietoni din preajma Liceului Teoretic „Andrei Vartic”.

La cererea cetățenilor, pe parcursul anului 2023 au fost instalate 240 indicatoare rutiere, pe următoarele străzi: *Arțarilor, Chilia, Petru Movilă, Betania, 27 August, Brăila, Nistru, Miorița, Iurii Gagarin, Plugarilor, Petru Rareș, Petru Zadnipru, Luceafărul, Alexandru Cristea, Vasile Alecsandri, Putna, Pantelimon Halippa, Tricolorului, Tudor Vladimirescu, Mihail Frunze, Luceafărul, Victoria, Nucarilor, Voluntarilor, str-la Grigore Vieru, str-la Viilor, Pantelimon Halippa, Brașov, Andrei Vartic, Speranța, Nicolae Bălcescu, Trăian, Merelor, Brăila, Mircea Eliade, Nucarilor, Spiru Haret, Ion Inculeț, Chilia, Petru Movilă, Betania, 27 August, Nistru, Miorița, Iurii Gagarin, Plugarilor, Petru Rareș, Petru Zadnipru, Veniamin Zarzăr, Toma Ciorbă, următoarele indicatoare rutiere 3.27 – circulația vehiculelor cu o viteză de 30 km/h și a indicatorului, inclusiv indicatorul 1.16.2 – denivelare artificială pe str. Luceafărul, Iuri Gagarin.*

2.2. Sistem de apă și Canalizare

Cu referire la construcția sistemului centralizat de canalizare, am reușit să construim, în cadrul Programului Național „Satul European” 3296 m de rețea, pe următoarele străzi:

Nr.	Denumirea Străzilor	Lungimea
1	Str. Mugurel	314 m
2	Str. Bucuriei	294 m
3	Str. Arborilor	317 m
4	Str. Codru	251 m
5	Str. Cetatea Albă	300 m
6	Str. Florilor	374 m
7	Str. Victor Crăsescu	260 m
8	Str. Mihail Sadoveanu	260 m
9	Str. Barbu Lăutarul	438 m
10	Str. Carpaților	362 m
11	Str. Mihail Frunze	126 m
Total		3 296 m

2.3. *Iluminat public stradal*

Serviciul de iluminat public face parte din sfera serviciilor comunitare de utilităţi publice şi cuprinde totalitatea acţiunilor şi activităţilor de utilitate publică şi de interes economic şi social general.

Serviciul de iluminat public cuprinde iluminatul stradal-rutier, iluminatul stradal-pietonal, iluminatul arhitectural, iluminatul ornamental-festiv al oraşului.

Primăria oraşului utilizează o aplicaţie dedicată telegestiunii iluminatului public care poate monitoriza, gestiona în parametri optimi, reţele de iluminat public, la nivel de punct de aprindere şi poate fi aplicată sistemelor de iluminat stradal, pietonal, arhitectural, etc. avantajele sunt în reducerea consumului de energie şi a emisiilor de CO₂, reducerea costurilor de mentenanţă şi operare, reducerea poluării luminoase, îmbunătăţirea serviciului public de iluminat - facilitarea intervenţiilor rapide, reducerea numărului de sesizări.

Cu regularitate se efectuează,

lucrări operative:

- intervenţii pentru remedierea unor deranjamente accidentale la aparatele de iluminat şi accesorii;
- manevre pentru întreruperea şi repunerea sub tensiune a diferitelor porţiuni ale instalaţiei de iluminat în vederea executării unor lucrări;
- manevre pentru modificarea schemelor de funcţionare în cazul apariţiei unor deranjamente;
- recepţia instalaţiilor noi puse în funcţiune în conformitate cu regulamentele în vigoare;
- analiza stării tehnice a instalaţiilor;
- identificarea defectelor în conductoarele electrice care alimentează instalaţiile de iluminat;
- supravegherea defrişării vegetaţiei şi înlăturarea obiectelor căzute pe linie;
- controlul instalaţiilor care au fost supuse unor condiţii meteorologice deosebite, cum ar fi: vânt puternic, ploi torenţiale, viscol, formarea de chiciură;
- acţiuni pentru pregătirea instalaţiilor de iluminat cu ocazia evenimentelor festive sau deosebite;
- demontări sau demolări de elemente ale sistemului de iluminat public;
- intervenţii ca urmare a unor sesizări.

reviziilor tehnice:

- revizia aparatelor de iluminat şi a accesoriilor (balast, ignitor, condensator, siguranţă etc.);
- revizia liniei electrice aparţinând sistemului de iluminat public.
- revizia aparatelor de iluminat;
- înlocuirea siguranţelor necorespunzătoare;
- înlocuirea contactoarelor şi a dispozitivelor de automatizare defecte;
- verificarea traseelor şi îndepărtarea obiectelor străine;
- verificarea stării conductelor electrice;
- îndreptarea, după caz, a consolelor;
- verificarea stării izolatoarelor şi înlocuirea celor defecte;

- strângerea sau înlocuirea clemelor de conexiune electrică, dacă este cazul;

Reparații curente

- înlocuirea lămpilor necorespunzătoare cu altele exclusiv de același tip cu cel inițial (aceeași putere, aceeași culoare aparentă);
- ștergerea dispersorului, a structurilor de protecție a sursei de lumină/lămpii, a structurilor de protecție vizuală și a interiorului aparatului de iluminat;
- înlăturarea cuiburilor de păsări;
- verificarea coloanelor de alimentare cu energie electrică și înlocuirea celor care prezintă porțiuni neizolate sau cu izolație necorespunzătoare;
- înlocuirea aparatelor de iluminat necorespunzătoare.

A fost extins iluminatul public LED în toate sectoarele orașului Ialoveni.

2.4. Transport Public

Serviciile calitative de transport rutier rămân o prioritate pentru Primăria orașului Ialoveni. Concomitent, menționăm că problema de bază o constituie ruta 35, direcția Huțuleuca. Graficul și itinerarul nu este respectat, în zilele de sâmbătă și duminică, agentul economic care deservește ruta respectivă nu activează, nu respectă conduita, disciplina, locuitorii circulă mai mult la ocazie sau merg pe jos până în centrul orașului. Acest subiect se află la controlul autorităților centrale și sperăm să fie rezolvată această problemă odată și pentru totdeauna în anul 2024.

Alternativă la acest capitol este ruta de troleibuz nr. 36, troleibusurile circulă din sectorul Albeni spre Centru mun. Chișinău conform normelor și graficului stabilit. În dotarea rutei sunt preconizate 5 unități de transport și două în rezervă.

Prin decizia Consiliului orașenesc nr. 03/06 din 07.09.2022 ***Cu privire la taxa pentru călătorie în troleibuzele rutei nr. 36*** s-a decis „A se menține în orașul Ialoveni, taxa pentru o călătorie de **2,00 lei.**”

Mijloacele financiare executate în domeniul transportului rutier:

- troleibuz - pentru anul 2023 sunt: 2 900, 0 mii lei în total, dintre care din bugetul local – 2 500,0 mii lei și Consiliul Raional – 400,0 mii lei.
- ruta locală nr. 1 – 319,0 mii lei.

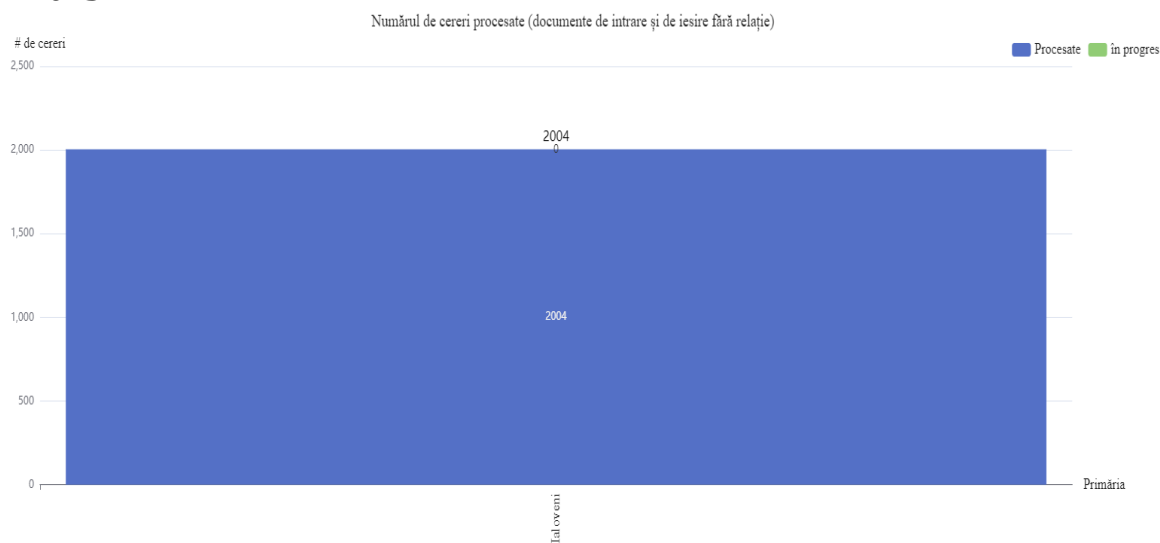
2.5. Centrul de Informare și Servicii pentru Cetățeni în cadrul Primăriei orașului Ialoveni

Centrul de Informare și Servicii pentru Cetățeni Ialoveni este centrul unde persoanele juridice și cetățenii au posibilitatea să depună petiții, cereri, sesizări, demersuri, interpelări, scrisori oficiale, etc., să se informeze oral pe diverse chestiuni privind activitatea primăriei, consiliului local și instituțiilor subordonate.

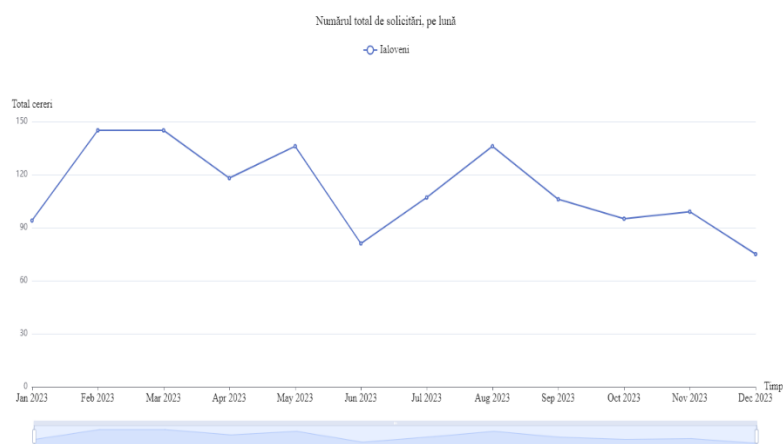
În anul 2023, au fost depuse și examinate prin intermediul CISC Ialoveni 2024 de documente (petiții, cereri, sesizări, demersuri, interpelări, scrisori oficiale, etc.,).

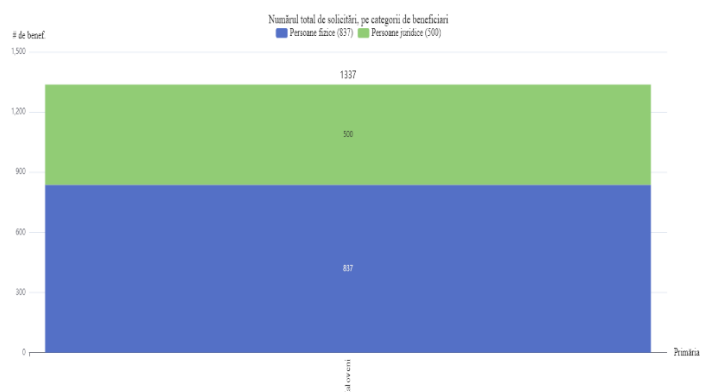
Tabelul nr. 1 Numărul de cereri procesate (documente de intrare și ieșire) pentru anul 2023

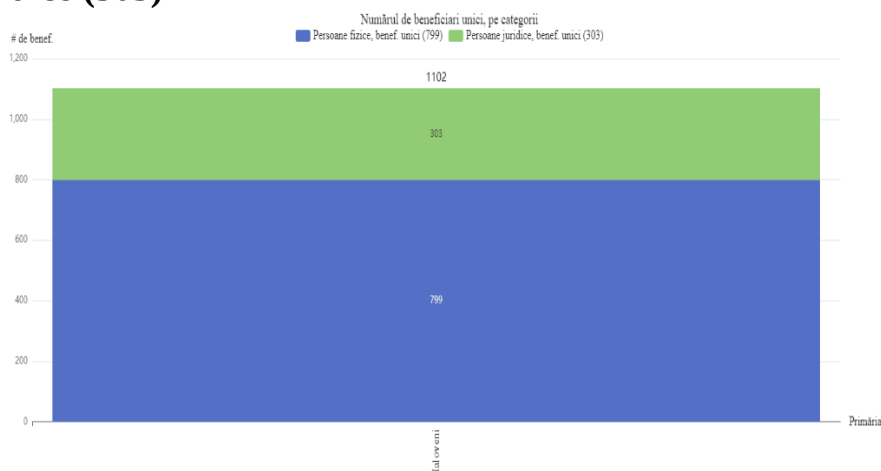
Tabelul nr. 2 Numărul total de solicitări pe lună

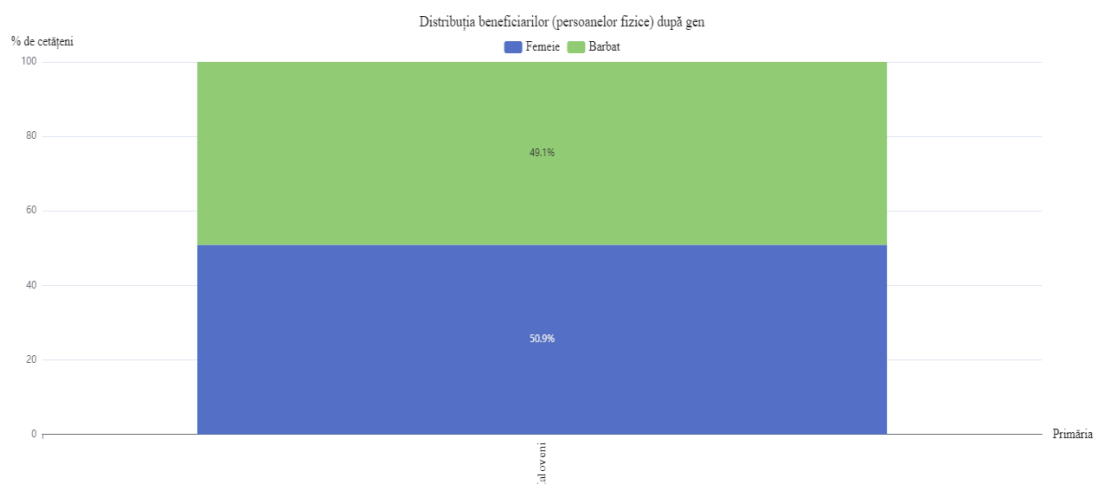
Tabelul nr. 3 Numărul total de solicitări, pe categorii de beneficiari

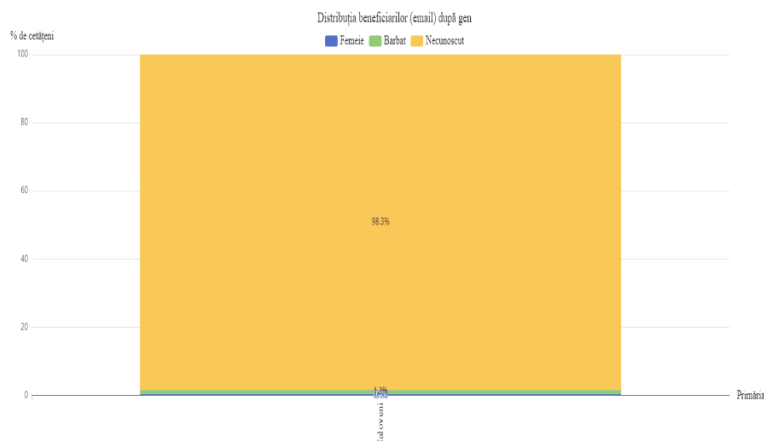
Tabelul nr. 4 Numărul de beneficiari unici, pe categorii – persoane fizice (799) și persoane juridice (303)

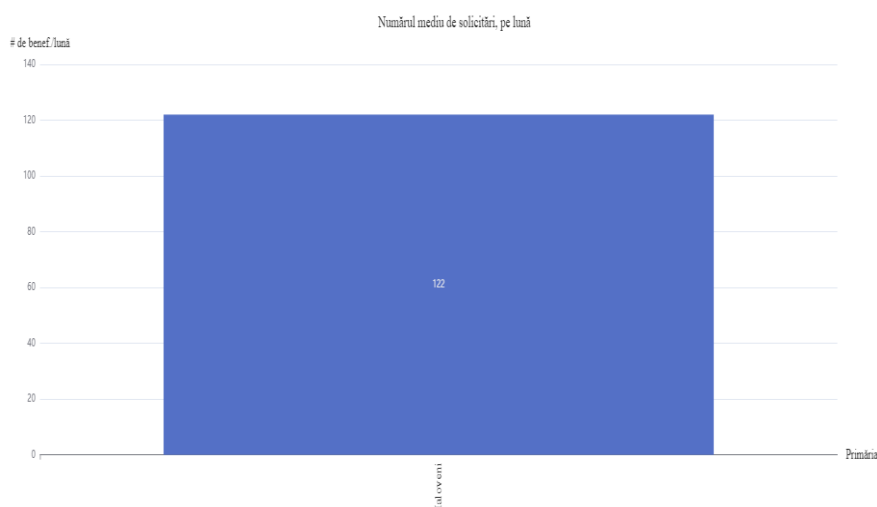
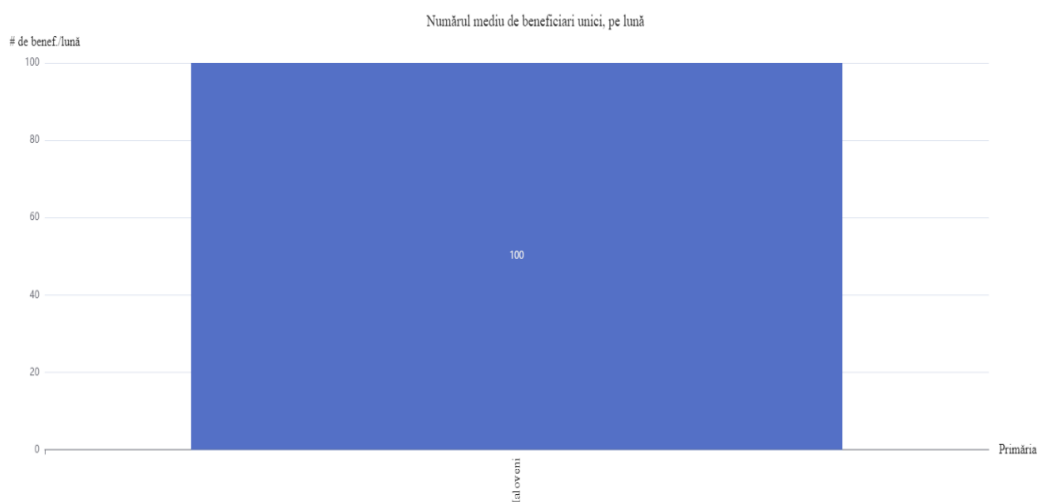

Tabelul nr. 5 Distribuția beneficiarilor (persoane fizice) după gen, femei/bărbați

Tabelul nr. 6 Distribuția beneficiarilor (email) după gen

Tabelul nr. 7 Numărul mediu de solicitări pe lună**Tabelul nr. 8 Numărul mediu de beneficiari unici, pe lună**

De asemenea la CISC sunt înregistrate apelurile telefonice privind iluminatul stradal, care apoi sunt transmise persoanelor responsabile pentru soluționarea problemelor apărute.

Tematica petițiilor depuse este variată, cele mai frecvente fiind: corectarea erorilor în documentele de proprietate, solicitări de reparație a drumurilor, construcția sistemelor de canalizație, ajutor financiar, ajutor cu lemne de foc, plângeri pe vecini privind încălcarea hotarelor, construcțiile neautorizate, cereri pentru loc de casă, întocmirea custodiei, ș.a. La CISC cetățenii primesc răspuns la multe adresări verbale și prin telefon pe diversă tematică.

Pe adresa de e-mail a primăriei de asemenea au parvenit multe petiții, numărul lor fiind în creștere comparativ cu anii precedenți. Concomitent, de reprezentanții SA Apă Canal Chișinău, în fiecare zi de marți a săptămânii au fost primite spre examinare și executare peste 1100 de cereri de conectare la sistemul de apeduct și canalizare.

III. Amenajarea teritoriului

Spații de agrement

Salubritatea spațiilor de agrement este un proces important pentru menținerea nivelului optim de igienă și curățenie în zonele destinate relaxării și recreerii locuitorilor orașului și vizitatorilor.

Menționăm, Parcul din sectorul Moldova, Parcul „Sfatul Țării”, Parcul sect. Bozu, Parcul din zona Centru, str. Alexandru cel Bun, Parcul din sec. Huțuleuca, Zona de agrement „Revitalizarea Urbană”, Rondul central, „Troita”, Scuarul „Piața Unirii”, amenajarea aleilor, pietonalelor ș.a.

Astfel, s-au luat în considerare următoarele aspecte:

1. *Colectarea și gestionarea corectă a deșeurilor:* Au fost amplasate coșuri de gunoi, există un sistem eficient de colectare a deșeurilor și o gestionare corectă a acestora.
2. *Curățarea periodică a spațiilor:* Spațiile de agrement sunt curățate în mod regulat, se separă frunzele căzute, crengile și alte resturi. Se desfășoară lucrări cu autospecialele, cu angajații sectorului de amenajare, spălarea, aspirarea, în funcție de tipul, suprafața și natura murdăriei.
3. *Întreținerea vegetației și a zonelor verzi:* zone verzi în spațiile de agrement, sunt întreținute corespunzător prin tăierea ierbii, curățarea arbuștilor și îngrijirea plantelor.
4. *Plantarea florilor, speciilor de plante:* aceste spații sunt îngrijite corespunzător prin întreținerea plantelor.
5. *Verificarea și întreținerea echipamentelor:* echipamente de agrement, cum ar fi bănci, mese, leagăne sau alte facilități, acestea sunt verificate periodic pentru a se asigura că sunt în siguranță și în bună stare de funcționare. Dacă este necesar, se fac reparații sau înlocuiri pentru a evita accidentele sau deteriorarea lor în timp.
6. *Protecția mediului înconjurător:* Este important ca spațiile de agrement să fie protejate în orice moment. Acest lucru înseamnă să se prevină deteriorarea mediului natural, cum ar fi defrișarea excesivă sau poluarea apei și a aerului. Utilizatorii trebuie încurajați să respecte natura și să își asume responsabilitatea pentru păstrarea curățeniei și ordinii în aceste spații.

Lucrări suplimentare se fac la amenajarea orașului în timpul sărbătorilor tradiționale, pascale, sărbătorilor de iarnă, ș.a.

În concluzie, salubritatea spațiilor de agrement este esențială pentru a crea un mediu sigur, igienic și plăcut pentru ialoveneni.

Terenuri de joacă și fitness

Întreținerea și amenajarea terenurilor de joacă este un aspect important pentru asigurarea unui mediu sănătos și sigur copiilor. Măsurile și activități întreprinse în acest sens:

1. *Curățenie și igienă regulată:* Muncitorii din sectorul auxiliar asigură curățenia și igiena terenurilor de joacă în mod regulat. Aceasta include, curățarea murdăriei și a deșeurilor, spălarea și dezinfectarea echipamentelor de joacă și a suprafețelor pe care copiii se așează sau se joacă

2. *Verificări şi reparaţii:* Echipamentele de joacă sunt verificate periodic pentru a identifica eventualele defecţiuni sau zone periculoase. Acestea pot include elemente rupte, suprafeţe deteriorate, structuri instabile sau alte probleme care ar putea pune în pericol siguranţa copiilor. Orice problemă identificată este remediată .
3. *Îmbunătăţiri şi modernizare:* Pe măsură ce timpul trece, se efectuează modernizarea terenurilor de joacă pentru a satisface nevoile şi cerinţele actuale ale copiilor. Acest lucru implică adăugarea de noi echipamente de joacă, refacerea suprafeţelor de joc, orice altă îmbunătăţire care ar putea maximiza valoarea şi siguranţa terenurilor de joacă.
4. *Supraveghere şi aplicarea regulilor:* Supravegherea activă a terenului de joacă este esenţială pentru a preveni accidentele şi incidentele. Părinţii, Educatorii, Dascălii, alt personal responsabil trebuie să se asigure că copiii respectă regulile de joc şi siguranţă, să intervină în caz de conflicte sau comportament nepotrivit şi să acorde primul ajutor în caz de accidente minore.
5. *Educaţie şi conştientizare:* Se oferă educaţie şi informaţii atât copiilor, cât şi părinţilor sau îngrijitorilor despre regulile de siguranţă pe terenul de joacă. Acest lucru include afişarea de semne, informarea instrucţiunilor de utilizare, organizarea de activităţi de educaţie în şcoli sau grădiniţe sau distribuirea de materiale informative la nivel comunitar.

În concluzie, întreţinerea şi amenajarea terenurilor de joacă şi fitness necesită atenţie şi eforturi constante pentru a asigura un mediu sigur şi sănătos pentru copii. Prin implementarea măsurilor de curăţenie, verificare, modernizare, supraveghere şi educaţie, putem contribui la o experienţă de joacă optimă şi sigură pentru cei mici.

Este de menţionat, că sunt grupuri de voluntari, spre exemplu din sectorul Bozu, sec. Huţuleuca (şes la Mardari), sec. Albeni, care dau exemplu de implicare cetăţenească, amenajează, întreţin terenurile de joacă, trotuarele şi parcurile din sector, adună deşeurile acumulate, inclusiv din râul Işnovăţ, care zilnic este traversat de zeci de ialoveneni, îngrijesc permanent sectoarele devenind parteneri fideli ai Primăriei.

Terenuri sportive

În anul 2023 au fost construite două stadioane multifuncţionale noi:

- în cadrul programului Satul European Expres pe strada Izvoarelor, sec. Albeni;
- din bugetul local pe strada Veniamin Zarzăre, sec. Pietre (BTA-16).

Lucrările vor fi finisate în anul 2024.

În acelaşi timp, au fost efectuate lucrări de construcţie a sistemului de canalizare, a sistemului de irigare a gazonului natural la stadionul multifuncţional din sectorul Huţuleuca (Şes la Mardari), menţinerea şi îngrijirea stadionului de fotbal cu acoperire naturală.

Am contribuit la construcţia stadionului raional din centrul oraşului Ialoveni şi am asigurat mentenanţa, am amenajat stadioanele şi terenurile adiacente, după cum urmează:

Stadionul din sec. Moldova – modernizarea prin construcţia spaţiului auxiliar pentru sportivi (grup sanitar); stadionul din str. Păcii, (Alexandru cel Bun, 2, zona Cartea, str. Viilor),etc.

Ascensor

Grație contribuției financiare a Primăriei Ialoveni și locatarilor blocului din strada Alexandru cel Bun 5/2, într-un timp scurt blocul a fost echipat cu 2 ascensoare electrice performante care au rezolvat probleme existentă și a îmbunătățit calitatea vieții cetățenilor.

Protecția mediului

În cadrul campaniei naționale de înverzire „Plantează-ți viitorul”, în parcul din sectorul Moldova din orașul Ialoveni au fost plantați peste 1500 de puieți.

În cadrul campaniei de înverzire a plaiului, elevii Liceul Moldo-Finlandez au plantat puieți în „Parcul Carabinierilor”, contribuind astfel la înverzirea și amenajare acestui sector de agrement din orașul Ialoveni, au fost efectuate lucrări de curățiri, de îngrijiri a pomilor și protecția regnului animal.

În aceeași perioadă, sa curățat canalul de scurgere a apelor din strada Mihai Viteazul, strada M. Frunze, sa făcut lucrări de drenaj pentru evacuarea apelor pluviale și curățarea canalelor de scurgere în sectorul Huțuleuca.

O altă componentă constituie amenajarea curților, blocurilor locative. Responsabilitatea revine asociațiilor de proprietari sau a administrațiilor acestor blocuri. Primăria orașului susține și contribuie legal întru totul la amenajare, precum:

1. Construirea locurilor de joacă pentru copii, cu balansoare, tobogane, leagăne etc.
2. Montarea de mobilier urban, precum bănci, mese sau coșuri de gunoi;
3. Crearea de alei pietonale și trotuare;
4. Montarea de iluminat public pentru siguranța și confortul locatarilor;
5. Amenajarea de spații verzi, cu arbori, arbuști și diverse plante decorative.

Aceste lucrări sunt realizate prin intermediul sectorului de amenajare și înverzire a teritoriului din cadrul Primăriei Ialoveni, inclusiv cu implicarea ÎM „Gospodăria Locativ Comunală” și locatarilor în activități de voluntariat. Este important ca amenajarea curților beneficiază de întreținere regulată pentru a asigura un mediu sănătos și sigur pentru locatari.

Totodată, au fost amenajate curțile blocurilor locative din toate sectoarele.

IV. Aspecte de colaborare cu organul deliberativ (Consiliul Orășenesc)

Pe parcursul perioadei de referință cu majoritatea consilierilor orășenești s-a atestat o conlucrare bună, în unele cazuri au fost divergențe și opinii diferite. O atribuție importantă a întregului aparat de specialitate o constituie fundamentarea proiectelor de acte normative locale adoptate sau emise de autoritățile locale, precum și susținerea materialelor în plenul ședințelor de consiliu orășenesc.

În anul 2023 au fost convocate și desfășurate 6 ședințe ale Consiliului orășenesc Ialoveni, dintre care una extraordinară și una de constituire.

Au fost adoptate un număr de 183 decizii importante pentru locuitorii orașului, inclusiv aprobarea bugetului pentru anul 2024. Conlucrarea eficientă cu membrii Consiliului orășenesc au un impact important în activitatea administrației publice locale și este de menționat că Primăria

organizează în permanență diferite activități cu participarea consilierilor (ieșirea în teritoriu și discuția cu orașenii pe diverse probleme, desfășurarea consultărilor publice, ședințe cu tematici problematice din localitate, consultarea în cazuri excepționale, etc). Rezervă în perioada de referință am avut la capitolul „frecventarea cursurilor de perfecționare,, la Institutul de Administrare Publică a funcționarilor Primăriei și consilierilor.

V. Interacțiunea Primar – cetățeni, asigurarea transparenței decizionale

În anul 2023 la CISC Iași au fost depuse în scris 2004 petiții. Tematica solicitărilor: construcția sistemului de canalizare, corectarea erorilor în documentele de proprietate, conflictele între vecini, inclusiv a construcțiilor de hotar, solicitarea ajutorului material, examinarea fișelor de sesizare și materialelor contravenționale, procurarea sau arendarea terenurilor, răspuns la solicitările înaintate de primărie, citații, materiale de la instanțele judecătorești, ș.a.

Totodată, au fost expediate peste 100 de sesizări/solicitări, inclusiv demersuri la Președinție, Parlament, APC - Ministere, Departamente, Agenții și Direcții privind problemele stringente și majore ale localității, cum ar fi:– necesitatea construcției unei noi grădinițe, retrocedarea terenurilor ce aparțineau localității, soluționarea problemei gunoiștii, maidanezilor și animalelor fără stăpân, construcția drumurilor, soluționarea problemei apelor pluviale la sensul giratoriu, soluționarea problemei transportului public sau prelungirea rutei de troleibuz în sectorul Huțuleuca, susținerea în finisarea sistemului de apeduct și canalizare, etc.

Centrul de Informare și Servici pentru cetățeni a avut un impact pozitiv în lucrul cu adresările cetățenilor, cetățenii având posibilitatea să afle informația necesară sau să depună petiții online, fiind exclus în așa mod de elementul corupției, de raportul direct cu funcționarii primăriei.

Pentru a ajuta cetățenii la perfectarea documentelor privind conectarea la sistemul de apeduct și canalizare, Primăria Iași a convenit cu administrația SA „Apă-Canal Chișinău” ca în fiecare zi de marți un reprezentat al acestei instituții, în cadrul CISC, să primească cereri de la cetățeni și să-i consulte pe tema dată – lucru realizat, funcționabil și în prezent.

Pe parcursul anului 2023 au avut loc mai multe consultări și audieri cu cetățenii pentru a-i informa despre problemele localității și a lua în considerație opinia lor, adunări în toate sectoarele, ședințe de lucru ce cetățenii, ONG, etc.,

Audiența cetățenilor de către primar, viceprimari, secretar, specialiști, au avut loc conform zilelor și orelor de primire, dar și în afara acestora, ialovenenii au avut acces permanent chiar și înafara orelor de audiență.

VI. Colaborare cu partenerii de dezvoltare, atragerea investițiilor

Anul 2023 a fost marcat de multiple provocări create de războiul din Ucraina, activitatea specialiștilor relații externe și atragerea investițiilor nu a fost periclitată. Relațiile de colaborare stabilite cu partenerii de dezvoltare au fost susținute prin întruniri în regim online și fizic, toate evenimentele planificate fiind desfășurate în termen.

Proiectele în curs de derulare au fost implementate cu succes. Consolidarea relațiilor cu orașele înfrățite a fost menținută prin corespondență/raportare. Informația cu referire la subiectul dat este reflectată pe rețelele de socializare, inclusiv pe pagina oficială a Primăriei.

Casa Regală

Este de menţionat că pe parcursul anilor i-am avut ca oaspeţi de Onoare în oraşul Ialoveni pe Principesa Margareta - „Principesă Moştenitoare a României şi Custode al Coroanei Române”, precum şi pe Principele Radu. În septembrie 2023 ne-a onorat cu vizita sa Regală şi Principesa Sofia, cea de-a patra fiică a Regelui Mihai I şi a Reginei Ana. Înalta oficialitate a fost întâmpinată de administraţia Primăriei, instituţiilor de învăţământ şi de copiii celor trei instituţii preşcolare din localitate conform unui Program coordonat din timp.

Discuţiile întreţinute au fost axate pe importanţa legăturilor de prietenie şi colaborare dintre Casa Regală a României şi oraşul Ialoveni în contextul promovării valorilor spirituale, culturale şi educaţionale moderne.

Vizite de lucru, schimb de experienţă şi proiecte comune cu oraşele înfrăţite.

CONSOLIDAREA RELAȚIILOR DE PRIETENIE ȘI COLABORARE

În luna iulie 2023, Delegația oraşului Ialoveni a avut o vizită de lucru în Municipiul Hunedoara, România, inclusiv a participat la activitățile organizate cu prilejul sărbătorii „Zilele Hunedoarei 2023”. Pe lângă întâlnirea oficială cu primarul municipiului Hunedoara Dan Bobouțanu şi membrii Consiliului Local, membrii delegației din Ialoveni au vizitat istoricul Castel al Corvinilor, Spitalul Municipal „Dr. Alexandru Simionescu”, Facultatea de Inginerie Hunedoara, au făcut cunoştinţă cu realizările administrației publice locale Hunedoara din ultimii ani, au participat la diverse activități consacrate sărbătorii localității.

Vizită oficială privind inițierea procesului de înfrățire cu Gura Humorului, România.

Acorduri de colaborare și înfrățire

Avanos, Turcia

În contextul Festivalului Internațional anual „Cappadocia World Folk Dance Festival”, desfășurat în perioada 27-31 iulie 2023, la care Republica Moldova a fost reprezentată de Ansamblul de dans popular „Porumbița”, a avut loc semnarea oficială a Acordului de înfrățire dintre oraşul Ialoveni, Republica Moldova, şi oraşul Avanos, Turcia.

Evenimentul solemn a fost organizat la 28 iulie 2023 de către Primăria oraşului Avanos, Turcia, conform înțelegerilor prealabile şi corespondenței pe canale diplomatice, asigurat prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe şi Integrării Europene, nemijlocit în persoana Excelenței Sale, Ambasadorului Extraordinar şi Plenipotențiar al Republicii Moldova în Republica Turcia, domnul Dmitri Croitor.

În cadrul întrevederilor protocolare cu Primarul oraşului Avanos, Celal Alper IBAŞ, a fost discutată cooperarea bilaterală la nivel regional, inițiativele care vor fi dezvoltate pe parcurs între primăriile noastre, intențiile privind schimbul de bune practici în domeniul economic, cultural, turistic ş.a.

Vranov nad Topľou

La 16 iunie 2023, oraşul Ialoveni, Republica Moldova s-a înfrăţit cu oraşul Vranov nad Topľou, Regiunea Prešov, Slovacia. Acordul de cooperare a fost semnat, de către primarii celor două oraşe Sergiu Armaşu şi Jan Ragan.

Acordul prevede consolidarea relaţiilor de cooperare şi promovare în comun a unor proiecte de dezvoltare în domeniul economic, social, cultural, învăţământ, turism, protecţia mediului înconjurător, promovarea energiei regenerabile, intensificarea schimbului de experienţă şi a bunelor practici, care vor contribui la dezvoltarea durabilă a oraşelor.

Relaţiile dintre Ialoveni şi Vranov nad Topľou s-au dezvoltat şi consolidat prin organizarea vizitelor oficiale, asigurarea comunicării şi a schimbului de informaţii cu scopul de a îmbunătăţi activitatea şi serviciile oferite de administraţia publică locală, inclusiv cu promovarea şi susţinerea imediată din partea ambasadei Slovaciei în Republica Moldova a unui proiect de amplasare a panourilor fotovoltaice la grădiniţa „Lăstărel”, din Ialoveni.

Este de menţionat aportul Ambasadorului Extraordinar şi Plenipotenţiar al Slovaciei în Moldova, Pavol IVAN, consulului onorific, Jan VARGA. Importanţa semnării acordului de cooperare şi promovare a proiectelor comune sporeşte în mod semnificativ în contextul consolidării recente a parcursului european al Republicii Moldova, parcurs susţinut de către cetăţeni, şi al continuării cursului ascendent al relaţiilor bilaterale dintre Slovacia şi Republica Moldova.

Brebu, România,

Un alt Acord foarte important pentru Ialoveni, semnat la Brebu, România, în prezenţa Excelenţei Sale, Doamnei Ministru al Afacerilor Externe, Luminiţa ODOBESCU. Relaţiile de prietenie dintre localităţile Brebu, România şi Ialoveni, Republica Moldova dezvoltate pe parcursul ultimilor ani, s-au consolidat prin semnarea unui Acord de Înfrăţire ale acestor două localităţi, în cadrul unui eveniment cultural festiv de amploare, organizat de Primăria comunei Brebu.

Importantul document a fost semnat de către ambii primari, care au reconfirmat deschiderea pentru o colaborare pe linie ascendentă şi ferma convingere că relaţiile de prietenie se vor transforma în proiecte frumoase spre binele ambelor localităţi!

Delegaţia oraşului Ialoveni a remarcat înalta organizare a evenimentului şi a activităţilor culturale din partea conducerii comunei Brebu, inclusiv inaugurarea Galeriei Colecţiilor Etnofolclorice, care găzduieşte o expoziţie permanentă de costume şi obiecte tradiţionale de peste o sută de ani şi expoziţii temporare de artă etno-contemporană a diferitor artişti români şi internaţionali.

ADR Centru

În anul 2023 la sediul ADR Centru a fost semnat contractul de antrepriză, care prevede crearea unei zone de agrement în partea veche a oraşului Ialoveni. Documentul a fost semnat trilateral de către ADR Centru, Primăria Ialoveni şi S.R.L. Sigma VenMer - antreprenorul desemnat pentru executarea lucrărilor în cadrul proiectului.

Costul total al proiectului este de 11657,2 mii lei, contribuţia primăriei Ialoveni fiind de 12%.

Activităţile de construcţie şi amenajare urmează a fi finalizate în anul 2024.

Sporirea calităţii vieţii locuitorilor din oraşul Ialoveni prin intermediul procesului de revitalizare urbană” în cadrul Fondului de Sinergie pentru Dezvoltare Urbană.

- 1.1. Obiecte pentru pictură Şcoala de arte – **127,5 mii lei;**
- 1.2. Căsuţe rustice mobile pentru parcul din Bozu – **383,1 mii lei,**

Programul Național „Satul European Expres”

Noi finanțări extrabugetare pentru orașul Ialoveni din FNDRL.

Primăriei Orașului Ialoveni, a fost semnat contractul de finanțare cu Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală în cadrul Programului național „Satul European Expres”.

- Extinderea serviciilor de creșă în instituțiile preșcolare din orașul Ialoveni prin dotarea acestora cu mobilier corespunzător” (procurarea mobilierului la grădinițe) – **439,8 mii lei**;
- Stadionul multifuncțional sectorul Albeni – **446,2 mii lei**,

Proiectul Guvernamental „Diaspora Acasă Reușește DAR 1+3”

- ✓ Primăria or. Ialoveni, este una din primăriile care a beneficiat de finanțarea nerambursabilă în cadrul programului „Diaspora Acasă Reușește Implementarea programului „Diaspora Acasă Reușește „DAR 1+3” pentru proiectul „Reabilitarea căilor pietonale de pe str. Ștefan cel Mare și str. 27 August - cu instalarea pavajului pentru accesul sigur al copiilor și părinților către instituția publică Școala de Arte, Biblioteca Publică „Petre Ștefănuță”, Galeria Colecțiilor „Petru Costin”, „Grădinița de copii nr. 3 „Lăstărel”, în sumă de aprox. 1,9 mln lei. O contribuție aparte la acest proiect am avut de la MIDR.
- ✓ „DAR 1+3” pentru proiectul „Reabilitarea căilor pietonale de pe str. Prieteniei, cu instalarea pavajului pentru accesul sigur al copiilor și părinților către instituția publică Grădinița de copii nr. 1 „Andrieș”, din proiect **250,0 mii lei**, contribuția Primăriei **244,0 mii lei**, Consiliul raional **55,0 mii lei** - Total **549,0 mii lei**.

Programul Național Satul European– „Sistem centralizat de canalizare” - 7 mln. lei

Proiectul „Consolidarea autonomiei energetice a grădiniței creșă pentru copii „Lăstărel” prin instalarea unui sistem fotovoltaic”, finanțat în cadrul Fondului Granturilor Mici al ODA Slovacă în sumă de 200 mii lei, contribuția Primăriei 200 mii lei, în total 400 mii lei. – proiectul urmează a fi finisat în anul 2024

PNUD Moldova/UN Women și UNIUNEA DE PERSOANE JURIDICE ASOCIAȚIA CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA

În perioada 2022-2023, APL Ialoveni a găzduit numeroase familii de refugiați din Ucraina, copiii refugiaților fiind nevoiți să abandoneze studiile, inclusiv cele artistice/extrașcolare. În acest context a fost solicitat ajutorul APL în vederea continuării studiilor. Școala de Arte Ialoveni a oferit timp, spațiu, instrumente muzicale pentru exersări și cadre didactice calificate, cu titlul gratuit.

În acest timp, Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a lansat un Apel de Selectare a 15 inițiative locale destinate pentru Autoritățile Publice Locale care abordează nevoile comunităților gazdă și ale refugiaților pentru a stimula coeziunea socială, incluziune și reziliență. Urmare evaluării cererilor, propunerea de proiect cu denumirea „O Școală de Arte mai dotată și accesibilă, prioritar refugiaților din Ucraina” depusă de Școala de arte din Ialoveni de comun cu Primăria, a fost selectată pentru finanțare. Drept rezultat, Școala de Arte a câștigat un instrument acustic de ultimă generație (pian) și un instrument electronic cu clape. Valoarea totală a proiectului menționat este de 110.000 lei.

Programul Comunitatea Mea

În cadrul Primăriei orașului Ialoveni a avut loc mai multe evenimente susținute de Programul Comunitatea Mea. Un exercițiu important a fost actualizarea Planului de acțiuni pentru îmbunătățirea Capacităților Organizaționale și Funcționale (FOCAS) al Primăriei Ialoveni pentru

anul 2023. Participanții au analizat în detalii executarea activităților preconizate în Planul de acțiuni, au constatat ce s-a reușit a realiza și ce nu s-a reușit, au evaluat fiecare din cele șase capitole ale planului după fișa de punctaj, acest fapt a permis de a clarifica modul de executare a activităților planificate și ajustarea corectă a scopurilor propuse pentru anul 2024.

La fel, reprezentanții Primăriei orașului Ialoveni au participat la Conferința Națională „Controlul Intern Managerial în autoritățile publice locale: provocări, reușite și perspective”, ș.a.0.

IDIS „Viitorul”

Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul” a desfășurat campania de Bugetare Participativă *TU DECIZI PENTRU IALOVENI*.

La Primăria Ialoveni a avut loc întrunirea publică organizată în cadrul proiectului „Bugetare mai transparentă și incluzivă în Moldova: implicarea cetățenilor activi și a tinerilor din trei municipii în formarea bugetării și transferul de experiență în alte municipii din Moldova”. Bugetarea participativă este un proces democratic în care membrii comunității decid direct cum să cheltuie o parte din bugetul public local.

Propunerile de proiect privind participarea cetățenească au fost depuse și ales prin vot. Câștigător a fost Biblioteca Publică orășenească pentru copii „Spiridon Vangheli” – proiectul „În coliba Albastră”. Acest proiect este sprijinit financiar de Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Cehe, implementat de AGORA CENTRAL EUROPE, IDIS „Viitorul” și de Primăria or. Ialoveni.

Convenția Primarilor

În cadrul echipei Convenției primarilor din Republica Moldova, dl Radu Chilaru, vice-primarul orașului Ialoveni, a participat la o sesiune dedicată provocărilor pentru implementarea Planului de Acțiuni în domeniul Energiei și Climei.

Tot în cadrul Săptămânii Energiei s-a desfășurat concursul dedicat Zilei Energiei și a Săptămânii Europene a Energiei Durabile 2023, anunțat de Proiectul UE Convenția Primarilor pentru Climă și Energie cu participarea elevilor din orașul Ialoveni, promotori ai eficienței energetice la nivel local, care prin lucrările sale au transmis mesajul despre necesitatea economisirii resurselor energetice.

MiDI

ZIUA DIASPOREI LA IALOVENI

Primăria orașului Ialoveni și Asociația Băștinașilor plecați din Ialoveni au organizat un eveniment dedicate celei de a 9 ediții a Zilei Diasporei. Evenimentul a cuprins discuții cu genericul „La dialog cu Diaspora, planuri de viitor”, program artistic cu lansare de carte „Gândurile sufletului meu”, autor Rodica Meșină-Gîndea, vizionarea filmului „VARVARA” în sala Casei de Cultură „Andrei Ungureanu”.

Colaborarea cu Corpul Păcii Moldova

Colaborarea dintre Corpul Păcii Moldova și Primăria Ialoveni a fost tema discuției în cadrul întâlnirii dnei Susan Martin, Directorul Corpului Păcii SUA în Moldova, dnei Tereza Zagaevski, manager de instruire la Corpul Păcii și reprezentanții APL.

S-a menționat că în Moldova va sosi un nou grup de voluntari ai acestei organizații care vor lucra alături de partenerii moldoveni timp de doi ani. Ei vor avea instruirii inițiale de zece săptămâni în orașul Ialoveni și în satele din raionul Ialoveni. Instruirile vor ajuta viitorii voluntari să se integreze în comunitățile din Moldova și să activeze în următoarele proiecte: predarea limbii engleze, educație pentru sănătate, dezvoltare comunitară și organizațională.

Primăria Ialoveni a fost deschisă pentru colaborare și susține activitățile de organizare a instruirii voluntarilor Corpului Păcii.

*Primarul orașului Ialoveni,
Sergiu ARMAȘU*